

Järvenpään kaupunki
Pirttioja Martta
PL 41
04401 Järvenpää

Keski-Uudenmaan alueellisen vastuumuseon lausunto Myllytien taidekorttelin osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta

HEL 2021-009281 T 10 03 01

Järvenpään kaupunki on pyytänyt Keski-Uudenmaan alueelliselta vastuumuseolta lausuntoa Myllytien taidekorttelin osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta. Museo tarkastelee hanketta kulttuuriympäristöjen vaalimisen näkökulmasta ja lausuu kantanaan seuraavaa.

Hankkeen tavoitteena on tutkia alueen maankäytön tiivistämismahdollisuuksia sekä uudisrakentamisen että purkavan saneerauksen kautta. Kaava-alueelle sijoittuu kulttuurihistoriallisesti arvokkaita, asemakaavalla suojeltuja rakennuksia, joiden osalta tutkitaan mahdollisuuksia kaavassa osoitettujen käyttötarkoitusten laajentamiseen.

Suunnittelualue sijaitsee Järvenpään keskustan tuntumassa, Pöytäalhon kaupunginosassa noin 600 metrin päässä Järvenpään rautatieasemasta. Suunnittelualueen pohjoisosan tontilla on nykyisellään kaksi kolmikerroksista asuinkerrostaloa. Tontti rajautuu tyhjään, niin sanottuun nukkakutomon tonttiin, joka on tällä hetkellä pysäköintikäytössä. Molemmat tontit rajautuvat Villa Cooperin (Villa Enckell) tonttiin. Kaava-alueella on lisäksi Myllytien toisella puolella Westermarckin konttorirakennus (metsästysmaja) ja Kauppalanlääkärin talo. Kolme viimeksi mainittua on suojeltu voimassa olevissa asemakaavoissa. Villa Cooperissa toimii nykyisellään Järvenpään Käsintekijät ry:n myyntinäyttelytila, Westermarckin konttorirakennuksessa Taikka Oy:n taidelainaamo ja Kauppalanlääkärin talo on Järvenpään Taideseura ry:n käytössä Taide-talona.

Tontille 644-8 on tarkoitus mahdollistaa asuinkerrostalon rakentaminen, jonka rakennuttajana toimii Y-Säätiö. Taloon tulee vuokra-asuntoja, joista osa osoitetaan taiteilijoille. Rakennukseen tulee myös taiteilijoiden työskentelyyn soveltuvaa tilaa. Tontin 644-6 nykyiset kolmikerroksiset asuintalot on tarkoitus tulevaisuudessa purkaa ja kaavamuutok-

sella pyritään mahdollistamaan aiempaa tehokkaampi rakentaminen. Tontin omistajan ja kaupungin välillä laaditaan maankäyttösopimus.

Kaupungin omistama Villa Enckell (Cooperin huvila) on kulttuuriympäristön kannalta merkittävä rakennus. Cooperin huvila rakennettiin alunperin vuonna 1904 Tuusulanjärven rantaan lääketieteen tohtori ja taidemaalari Gösta Enckellille. Pyöröhirsinen kansallisromanttinen huvila on arkkitehti Lars Sonckin suunnittelema. 1910-luvulla rakennus siirrettiin nykyiselle paikalleen lähelle Bjarne Westermarckin koeviljelmiä. Englantilainen insinööri Cooper osti talon itselleen vuonna 1932. Rakennus ympäristöineen on tarkoitus säilyttää.

Myös Myllytien toisella puolella olevat vuonna 1919 valmistunut arkkitehti Gösta Cajanuksen suunnittelema Westermarckin konttorirakennus ja kauppalanlääkäriin virkataloksi vuonna 1947 tehty rakennus, jonka ovat suunnitelleet arkkitehdit Arvo Aalto ja Niilo Kokko, ovat nykyisellä asemakaavalla suojeltuja ja tarkoitus säilyttää. Kaikkien kolmen rakennuksen osalta kaavamuutoksessa tutkitaan niiden käyttömahdollisuuksia asumiseen. Alueelle laaditaan tarvittaessa erillinen tonttijako asemakaavan hyväksymisen jälkeen.

Kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta kaavaprosessissa tulee huomioida Villa Cooperin edustava puutarha, jonka kaavamääräyksessä tulee tuoda esille, että kyseessä on alue, jonka kulttuurihistoriallisesti merkittävän ympäristön ominaispiirteet tulee säilyttää. Myös tontille 644-8 kaavaillun asuinkerrostaloa ja tontinkäyttöä tulee tarkastella Villa Cooperin ja sen puutarhan näkökulmasta.

Historiallisen Westermarckin konttorirakennuksen muuttaminen asunoksi vaatii suunnittelijalta rakennuksen muutoshistorian ymmärtämistä, joten suppea RHS tulee laatia rakennuslupavaiheessa suunnittelun tueksi, ja tämä tulee kirjata rakennuksen suojelumääräyksiin.

Tämän lisäksi kaavaselostuksessa tulee avata tontin 644-6 kaavahistoria, rakennusten rakentamisajakohta sekä suunnittelijat.

Lisätiedot

Juha Vuorinen, tutkija, puhelin: 310 36940
juha.h.vuorinen(a)hel.fi

Kulttuuriympäristötiimi, kulttuuriympäristöpäällikkö